

ภาษาไทย กับเครื่องหมายวรรคตอน

เรียน บรรณาธิการวารสารราชบัณฑิตยสถาน

ผมขอชื่นชมกับวารสารราชบัณฑิตยสถานยุคใหม่ฉบับแรก (มกราคม-มีนาคม ๒๕๕๕) ที่มีความสมบูรณ์พร้อมในรูปเล่มและคุณภาพของบทความ แต่รู้สึกประหลาดใจมากเมื่อเห็นเครื่องหมายวรรคตอนแบบฝรั่งเต็มไปหมดทุกบทความ. เดิมผมตั้งใจจะเขียนถึงศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา นาคสกุล ในบัญชีภาษาไทย เรียนถามในเรื่องนี้ แต่คิดอีกทีว่าจำเลยในกรณีนี้ น่าจะเป็นบรรณาธิการ ผมจึงขอรบกวนท่านให้ความกระจ่าง ว่าด้วยเหตุผลใดจึงเกิดปรากฏการณ์ขึ้น.

อภิชัย ภิรมย์รักษ์

บรรณาธิการวารสารศิลปกรรม

คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ตอบท่านบรรณาธิการวารสารศิลปกรรม

ตลอดเวลา ๔๐ ปีที่ผมได้คลุกคลีอยู่กับการอ่านการเขียนบทความวิชาการ ได้รับประสบการณ์อยู่เป็นประจำว่า การไม่ใช้เครื่องหมายวรรคตอน บ่อยครั้งทำให้ความหมายของข้อความบางประโยคได้ผิดไปจากที่ต้องการ. ถ้าเป็นงานวิชาการหรือเรื่องทางกฎหมายอาจเกิดความเสียหาย. เกี่ยวกับเรื่องนี้ก็เคยมีผู้เขียนชี้แจงไว้แล้วหลายครั้ง. อนึ่ง การใช้เครื่องหมายวรรคตอนในภาษาไทย*ได้รับการส่งเสริมอย่างจริงจังโดยอัจฉริยะทางภาษา คือ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ และพระองค์ได้มีพระราชวินิจฉัยแนะนำการใช้ไว้เป็นที่ประทับใจยิ่ง. บรรณาธิการได้อัญเชิญลายพระหัตถ์มาพิมพ์ไว้ในภาคผนวกของวารสารฉบับนี้ด้วย. ยิ่งไปกว่านั้นนักอ่านที่ติดตามพระราชนิพนธ์ของล้นเกล้าฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ก็คงพบว่าพระองค์ได้ทรงใช้เครื่องหมายวรรคตอนเป็นประจำ.

บรรณาธิการ

*เครื่องหมายวรรคตอน เริ่มใช้ครั้งแรกในหนังสือ “ประถม ก กา” ซึ่งเป็นแบบเรียนภาษาไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๓ (พ.ศ. ๒๓๖๗-๒๓๙๔) และต่อมากรมศิลปากรอนุญาตให้ศิลปะบรรณาธิการพิมพ์จำหน่ายใน พ.ศ. ๒๔๑๓ (จากบุญ อินทร์ทรัพย์. ประวัติการใช้เครื่องหมายวรรคตอน แบบคำถาม-คำตอบ. ใน: การใช้ภาษาไทยทางวิทยาศาสตร์การแพทย์. กทม. : ไทสาคศิลป์การพิมพ์; ๒๕๒๘. หน้า ๑๕๒).

จริยธรรมในการวิจัยเซลล์ต้นกำเนิด

เรียน บรรณาธิการวารสารราชบัณฑิตยสถาน

ตามที่ได้มีการกล่าวในบทบรรณนิทัศน์เรื่อง เซลล์ต้นกำเนิด โดย อรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ และสุรพล อิศร-ไกรศีล ในวารสารราชบัณฑิตยสถาน ปีที่ ๒๗ ฉบับที่ ๑ มกราคม-มีนาคม ๒๕๔๕ เกี่ยวกับปัญหาด้านจริยธรรมในการศึกษาเซลล์ต้นกำเนิดว่า ตามหลักพุทธศาสนาถือว่าชีวิตเริ่มต้นเมื่อใด.

ในประเด็นดังกล่าวนี้ได้มีการกล่าวไว้อย่างชัดเจนในพระไตรปิฎกทั้งในพระสูตรต้นตปิฎก (พระไตรปิฎกฉบับสยามรัฐ เล่มที่ ๑๕ พระสูตรต้นตปิฎก เล่ม ๗ สังยุตตนิกาย สคาถวรรค ข้อที่ ๘๐๓ หน้าที่ ๒๖๓) และพระอภิธรรมปิฎก (พระไตรปิฎกฉบับสยามรัฐ เล่มที่ ๓๗ พระอภิธรรมปิฎก เล่ม ๔ กถาวัตถุปกรณ์ ข้อที่ ๑๕๖๐ หน้าที่ ๗๙๐) ว่า ชีวิตสัตว์ทั้งหลายเริ่มต้นเมื่อมีการปฏิสนธิ. มดลูกหรือครรภ์มารดาหรือแม้แต่หลอดแก้วเป็นเพียงที่อาศัย. ดังนั้นหากพิจารณาตามหลักพุทธศาสนาแล้ว การนำเซลล์ต้นกำเนิดไปใช้ในงานวิจัยหรือการทดลองจึงเป็นการฆ่าสิ่งมีชีวิต, และหากเซลล์ต้นกำเนิดดังกล่าวเป็นเซลล์มนุษย์ การกระทำดังกล่าวก็เท่ากับเป็นการฆ่ามนุษย์ ซึ่งหากผู้ทำเป็นพระภิกษุก็เท่ากับต้องอาบัติปาราชิกขาดสิ้นความเป็นภิกษุทันที คือ ถูกประหารชีวิตในทางธรรมวินัยทีเดียว.

ดังนั้น ในประเทศที่นับถือพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ จึงไม่อาจยอมรับการกระทำดังกล่าวว่าเป็นการกระทำที่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรมได้. ดังเห็นได้ว่า ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน แม้เคยนับถือพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ ก็ยังห้ามการทดลองดังกล่าว. ยิ่งในประเทศไทยเรานับถือพุทธศาสนาเถรวาท ซึ่งนับว่าเป็นนิกายที่เคร่งครัดในพระธรรมวินัยตามที่พระบรมศาสดาได้บัญญัติไว้ ก็ยิ่งไม่ควรยอมรับการกระทำดังกล่าวอย่างยิ่ง. นอกจากนี้ หากพิจารณาไปตามที่บัญญัติไว้ในพระธรรมวินัยแล้ว แม้การทำให้เด็กหลอดแก้วหรือการตรวจวินิจฉัยความผิดปกติทางพันธุกรรมของทารกก่อนคลอด ก็ยังเป็นประเด็นที่ต้องนำมาพิจารณาด้วยเช่นกัน.

พันโท นายแพทย์สุรจิต สุนทรธรรม

ตอบพันโท นายแพทย์สุรจิต สุนทรธรรม

ข้อทักท้วงและเหตุผลที่คุณเสนอแนะมาเป็นความถูกต้องตามนัยพุทธศาสนา. แต่โดยพหุติในชีวิตรประจำวันของพุทธศาสนิกชน และแม้นักบวชทั้งหลายก็ได้กระทำปาณาติบาตโดยตั้งใจหรือมิตั้งใจก็ตาม เป็นกิจวัตร อาทิ การตบยุง, การฉีดยาฆ่าแมลง และการบริโภคเนื้อสัตว์ต่างๆ ที่ถูกนำมาฆ่า. ในความคิดส่วนตัว การทำวิจัยโดยใช้เซลล์ต้นกำเนิดหรือเซลล์มีชีวิตอื่นๆ ถ้าก่อประโยชน์แก่ประชากรโลกจำนวนมากแล้ว บาปที่เกิดขึ้นน่าจะได้รับการอภัย.

บรรณาธิการ

การปฏิสนธิ

เรียน บรรณาธิการวารสารราชบัณฑิตยสถาน

ได้อ่านจดหมายของพันโทนายแพทย์สุรจิต สุนทรธรรม เกี่ยวกับการปฏิสนธิ และเซลล์ต้นกำเนิด จึงอยากขยายความเรื่องการปฏิสนธิดังเนื้อความต่อไปนี้

การปฏิสนธิ หมายถึงการที่ปฏิสนธิวิญญานเข้าสู่ครรภ์มารดา ที่เรียกว่า *การเกิด* หรือ *การถือกำเนิดในครรภ์* ซึ่งมีองค์ประกอบ ๓ ประการ ดังที่พระผู้มีพระภาคตรัสไว้ในมหาตัตถสัทธยสูตร คือ

๑. มารดาบิดาอยู่ร่วมกัน

๒. มารดามีระดู

๓. คันธัพพะ (คือปฏิสนธิวิญญาน) มาปรากฏ (มาปฏิสนธิในครรภ์มารดา).

องค์ประกอบทั้ง ๓ ประการนี้ต้องครบ ขาดประการใดประการหนึ่งไม่ได้ ดังที่พระองค์ทรงอธิบายไว้ว่า “ในสัตวโลกนี้ มารดาบิดาอยู่ร่วมกัน แต่มารดา ยังไม่มีระดู และคันธัพพะยังไม่ปรากฏ การถือกำเนิดในครรภ์ ก็ยังมีไม่ได้. ในสัตวโลกนี้ มารดาบิดาอยู่ร่วมกัน มารดามีระดู แต่คันธัพพะยังไม่ปรากฏ การถือกำเนิดในครรภ์ ก็ยังมีไม่ได้. แต่เมื่อใดมารดาบิดาอยู่ร่วมกัน มารดามีระดู และคันธัพพะก็ปรากฏ เมื่อนั้น เพราะปัจจัย ๓ ประการนั้นประชุมพร้อมกันอย่างนี้ การถือกำเนิดในครรภ์จึงมีได้”.

คำว่า *มารดามีระดู* (มาตา จ อุตุนี) อรรถกถาและฎีกาอธิบายว่า ช่วงเวลาที่หญิง (มาตุคาม) สามารถมีลูกได้ เรียกว่า *สมัยมีระดู* (อุตฺสมัย) ซึ่งตรงกับช่วงหรือวัยเริ่มเจริญพันธุ์เป็นต้นไป ตามหลักวิชาการสมัยใหม่. ในช่วงนี้หญิงจะมีก้อนสีแดงขนาดใหญ่ (มหตี โลหิตปีพกา) เกิดขึ้นและเจริญอยู่ ๗ วัน แล้วแตกไหลไป ก้อนใดมีพลังมากจะไหลออกมาก. ก้อนสีแดงนี้มีชื่อว่า *บุปผา* คือ *เลือดระดู* นั้นเอง. ในช่วง ๗ วันนี้ ถ้าหญิงชายอยู่ร่วมกัน (มีเพศสัมพันธ์กัน) หญิงก็ไม่อาจตั้งครรภ์ได้ เพราะน้ำเชื้อจากชายจะไหลไปกับเลือดระดูนั้น. หลังจาก ๗ วันไปแล้ว ครรภ์ของหญิงนั้นจะบริสุทธิ์ แม้จะมีเลือดระดูอยู่เล็กน้อยก็ตาม และในช่วง ๒-๓ วันหลังจากหมดระดู ถ้าหญิง-ชายมีเพศสัมพันธ์เพียงครั้งเดียว หญิงก็สามารถตั้งครรภ์ได้ (คือ *มีการปฏิสนธิของทารกในครรภ์มารดา*). ท่านกล่าวว่า ในช่วงนี้หญิงผู้มีความกำหนดสามารถตั้งครรภ์ได้ด้วยเหตุอื่นอีก ๗ ประการ คือ (๑) ด้วยการเคล้าคลึงกาย, (๒) ด้วยการใช้ท่อนผ้าซับน้ำอสุจิของชาย (บีบใส่ช่องคลอด), (๓) ด้วยการดื่มน้ำอสุจิ, (๔) ด้วยการลูบคลำที่ท้อง, (๕) ด้วยการดูรูป, (๖) ด้วยการฟังเสียง, (๗) ด้วยการดมกลิ่น. (หมายถึงรูป เสียง และกลิ่นของคนที่รัก).

ส่วนคำว่า *คันธัพพะ* (คณฺธพฺโพ) คือสัตว์ที่จะมาเกิดตามกฎแห่งกรรม เมื่อมาขณะที่ยังอยู่ร่วมกัน (กำลังมีเพศสัมพันธ์กัน) จะดูอยู่ใกล้ๆ แต่ไม่เรียกว่าปรากฏ เมื่อมีโอกาส เข้าปฏิสนธิ จึงเรียกว่า ปรากฏ (ม.มุ (แปล) ๑๒/๔๐๘/๔๔๓-๔๔๔; ม.มุ.อ. ๒/๔๐๘/๒๑๗-๒๑๘; ม.มุ.ฎีกา ๒/๔๐๘/๒๗๗-๒๗๘; วิ.อ. ๑/๓๖/๒๒๑-๒๒๒ฉบับมจร.).

จึงมีความเห็นสอดคล้องกับพันโท นายแพทย์สุรจิต สุนทรธรรม ตามจดหมายที่อ้างถึง.

อดิศักดิ์ ทองบุญ

เพลงอวยพรวันเกิด

เรียน บรรณาธิการวารสารราชบัณฑิตยสถาน

ดิฉันขอเชิญชวนคนไทยให้ร่วมรณรงค์การใช้เพลงอวยพรวันเกิดเป็นภาษาไทยผ่านทางราชบัณฑิตยสถาน. ในปัจจุบันงานฉลองวันเกิดที่ออกทางโทรทัศน์ ตามภัตตาคาร หรือตามบ้าน จะเห็นการอวยพรวันเกิดด้วยเพลง Happy Birthday ภาษาอังกฤษเสมอ ขอเสนอให้หันมาอวยพรด้วยเพลงไทยกันบ้าง จะทำให้เกิดความภาคภูมิใจในการเป็นคนไทยนะค่ะ ขอแนบเนื้อเพลงมาด้วย หากจะให้มาร้องให้ฟังในวันเกิดคนสำคัญ ก็เต็มใจ.

ผกาวดี สุพรรณจิตวนา

อวยพรวันเกิด

คำร้อง/ทำนอง ทวีพงศ์ มณีนิล

ขับร้องโดย ธาณินทร์ อินทรเทพ

ให้โชคดีสุขวันเกิด

ให้ได้สมดังฝันใฝ่

ให้ร่ำรวยเงินทองยศศักดิ์

ทำสิ่งใดจงลุล่วงราบรื่น

สิ่งประเสริฐใดหวังตั้งใจ

จิตแจ่มใส ทุกวัน ทุกคืน

ให้คนรักมากมีตาชดชื่น

อายุยืน ปลอดภัย ปลอดภัย

ตอบคุณผกาวดี สุพรรณจิตวนา

ท่านนายกราชบัณฑิตยสถานคงดีใจเมื่อได้อ่านจดหมายของคุณ เพราะท่านกำลังรณรงค์การใช้ภาษาไทยอย่างสุดกำลังทีเดียว. ผมเองก็รำคาญเมื่อได้ยินคนไทยร้องเพลงอวยพรวันเกิดเป็นภาษาต่างดาว.

บรรณาธิการ

เลขไทย

สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ
อาคารวิจัยและตรวจสอบอัญมณี ชั้น 6 คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถนนพญาไท
เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร: (662) 218-5470-4, 652-5252, 652-5256 โทรสาร: (662) 218-5474

The Gem and Jewelry Institute of Thailand
Gemological Research and Testing Building, Faculty of Science Chulalongkorn University
Phayathai Road, Patumwan, Bangkok 10330, THAILAND Website : www.git.or.th

ที่ รก. 15/44

วันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2544

เรื่อง วารสารอัญมณีและเครื่องประดับ
เรียน ศาสตราจารย์ ดร.นพ.สมชัย บวรกิตติ
บรรณาธิการวารสารราชบัณฑิตยสถาน

อ้างถึง หนังสือวารสารราชบัณฑิตยสถาน ที่ รด 0003/118 ลงวันที่ 26 ตุลาคม 2544

ตามที่ ท่านได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการใช้ตัวเลขไทยในวารสารอัญมณีและเครื่องประดับ
เพื่อการส่งเสริมการใช้ภาษาไทย ตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

กระผมใคร่ขอขอบคุณท่านที่ให้ความสนใจในวารสารของสถาบันฯ และรู้สึกชื่นชมยินดีที่ท่าน
มีเจตนารมณ์ที่ดีต่อการส่งเสริมการใช้ภาษาไทย กระผมขอเรียนว่าเนื่องจากวารสารอัญมณีและเครื่อง
ประดับ เป็นวารสารที่ใช้เผยแพร่ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ จึงจำเป็นต้องใช้ตัวเลขสากล แต่
อย่างไรก็ตามกระผมยินดีรับข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขโดยจะพิมพ์ที่ / ฉบับที่ / วันที่ / ปี ที่หน้า
ปกเป็นตัวเลขภาษาไทยแทนตัวเลขสากล และใช้ตัวเลขสากลนอกเลขหน้าภายในวารสารครับ

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ศักดา ศิริพันธ์)

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา
อัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ

จากบรรณาธิการ

ปัจจุบัน ศาสตราจารย์ศักดา ศิริพันธ์ เป็นบรรณาธิการรองของวารสารราชบัณฑิตยสถาน และเป็นผู้
สนับสนุนภาษาไทยอย่างจริงจังผู้หนึ่ง จึงหวังได้ว่าจะเห็นวารสารอัญมณีและเครื่องประดับของท่าน ใช้เลขไทยใน
บทความที่ชาวต่างชาติไม่สามารถอ่านได้ (บทความภาษาไทย). อนึ่ง หัวจดหมายของสถาบันของท่านก็คงจะมี
โอกาสใช้เลขไทยได้ในอนาคต.